CEDMO
Central European Digital
Media Observatory

ESPRESSO

CEDMO Tracking V4+5

4.vlna očami Ipsosu:

Sociálne médiá: používatelia a platformy

Espresso

Ipsos

OBSAH SPRÁVY

1 Základné parametre
1.1 Špecifikácie výskumu
2 Odstránenie obsahu na sociálnych sieťach
3 Chat Control 2.0
4 Povedomie o nariadení DSA v praxi
5 Konzumácia sociálnych médií v krajinách V4

1 Základné parametre

Názov výskumu: CEDMO Tracking (V4+5)

Hlavné obdobie zberu údajov: 4. vlna, 15. január 2026 – 5. február 2026

Cieľová skupina: reprezentatívna populácia vo veku 15

Metóda výberu respondentov: kvótový výber

Nastavenie kvót: podľa Českého štatistického úradu (ČSÚ) **Monitorované**

kvóty: pohlavie, vek, vzdelanie, región, veľkosť bydliska **Metóda zberu:**

prieskum CAWI s využitím online panelu

Celkový vzorka: 4. vlna: n=12 887 (všetky krajiny): CZ n=1 524, SK n=1 540, EE n=1 384, FI n=1 371, FR n=1 514, DE n=1 497, HU n=1 400, PL n=1 404, SL n=1 253

1.1 Špecifikácie výskumu

Cieľom dlhodobého výskumu realizovaného v krajinách V4 (Česká republika, Slovensko, Poľsko, Maďarsko) a ďalších európskych krajinách (Slovinsko, Francúzsko, Nemecko, Estónsko, Fínsko) je sledovať postoje a názory obyvateľstva na rôzne spoločenské témy, so zameraním predovšetkým na generatívnu umelú inteligenciu, jej využívanie a reguláciu, informačné poruchy a hodnotenie demokracie. Dlhodobý výskum sa zameriava aj na mapovanie vývoja týchto trendov. Výskum zadalo medzinárodné multidisciplinárne výskumné centrum CEDMO (Central European Digital Media Observatory) pod vedením Karlovej univerzity (Česká republika) a realizuje ho spoločnosť IPSOS. Vedúcim výskumného tímu CEDMO je Václav Moravec a za výskumný tím IPSOS sa na projekte podieľa Michal Kormaňák.

Dotazník prieskumu bol navrhnutý klientom a konzultovaný s dodávateľom, pričom konečná verzia bola pripravená v spolupráci s dodávateľom. Zber údajov prebiehal elektronicky v kombinácii s osobnými rozhovormi. Výber respondentov vykonala spoločnosť IPSOS prostredníctvom online panelu. Respondenti a respondentky boli vybraní na základe kvótneho predpisu schváleného zadávateľom.

2 Odstránenie obsahu a zrušenie účtu na sociálnych sieťach

Najpoužívanejšou sieťou v sledovaných krajinách je Facebook (85 %). Nasleduje WhatsApp (58 %), Instagram (55 %) a YouTube (55 %). V priemere 22 % používateľov z krajín V4+5 má všetky príspevky na svojom profile verejné. Verejné príspevky sú najmenej bežné medzi Fínmi (16 %) alebo aj Čechmi a Francúzmi (19 %). Slováci a Estónci dosahujú 22 %, zatiaľ čo 23 % Maďarov a 25 % Nemcov má tiež verejné príspevky. Najviac nechávajú svoje príspevky otvorené Poliaci a Slovinci (27 %). Ide hlavne o mužov a ľudí nad 55 rokov.

V súčasnej vlne uviedlo 9 % používateľov sociálnych sietí, že im bol v uplynulom roku odstránený obsah z účtu na niektorej sociálnej sieti.. Väčšina príspevkov bola odstránená na Facebooku, Instagrame a TikToku. Poľsko (15 %) a Maďarsko (13 %) sú krajiny, kde bol obsah používateľom odstraňovaný najčastejšie. Obsah bol odstránený aj u 10 % slovinských používateľov, 9 % fínskych používateľov, 8 % v

Českej republike a na Slovensku, 7 % vo Francúzsku a najmenej v Nemecku a Estónsku (6 %). Častejšie sa to vyskytovalo u ľudí vo veku do 34 rokov.

Najčastejšie bol obsah vymazaný priamo platformou (39 %), administrátori alebo používatelia-moderátori vymazali 24 % obsahu na sociálnych sieťach v sledovaných krajinách. V Poľsku (31 %) a Slovinsku (35 %) bol obsah častejšie odstraňovaný administrátormi, v Poľsku odstránila 24 % platforma a v Slovinsku to bolo 33 % Najvyšší počet používateľov, ktorých obsah bol odstránený platformou, bol v Nemecku (49 %), kde naopak 22 % obsahu odstránili administrátori. V Českej republike bolo 39 % obsahu odstránených platformou a 16 % administrátormi, zatiaľ čo na Slovensku bolo 42 % obsahu odstránených platformou a 24 % administrátormi.

Obsah bol z platformy odstránený predovšetkým kvôli politickým názorom (12 %), najmä v Českej republike (24 %). Na Slovensku a v Nemecku uviedlo tento dôvod 15 % používateľov, v Slovinsku 14 %, v Poľsku 7 % a vo Fínsku len 3 % používateľov, ktorých obsah bol odstránený. V Poľsku 20 % používateľov sociálna sieť vymazala obsah kvôli osobným fotografiám, zatiaľ čo vo Francúzsku malo tento problém 14 % používateľov. Voči odstráneniu obsahu sa odvolalo v priemere 39 % používateľov. Najviac v Česku (50 %) a Nemecku (48 %) a naopak najmenej v Poľsku (24 %). V priemere však bolo úspešných len 20 % odvolaní.

Celý účet bol následne v minulom roku zrušený priemerne 3 % používateľov. Hlavnými dôvodmi boli útoky hackerov, nevyužívanie účtu alebo porušenie pravidiel platformy.

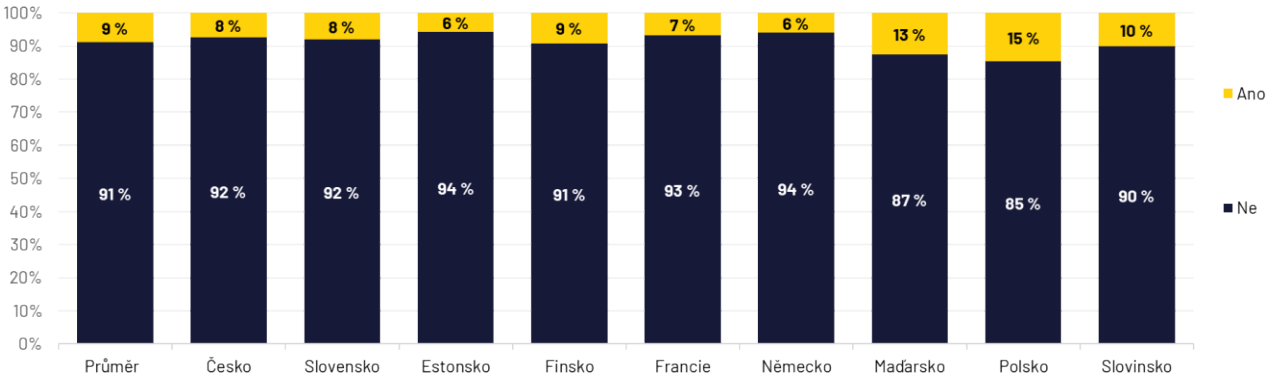

Otázka: SOCM05. Bol Vám v uplynulom roku odstránený obsah z Vášho účtu na sociálnych médiách?

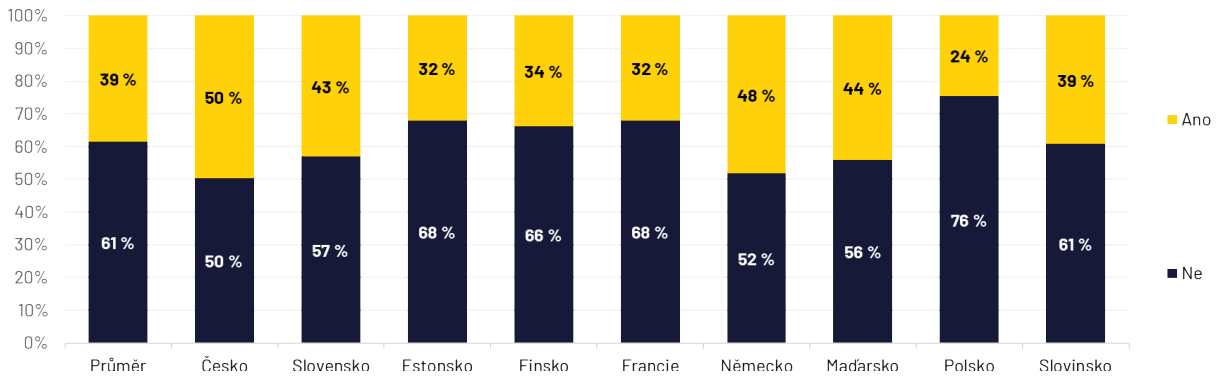

Otázka: SOCM05D. Odvolali ste sa proti rozhodnutiu o zastavení šírenia obsahu?

3 Chat Control 2.0

Na konci novembra 2025 sa zástupcovia členských štátov Európskej únie dohodli na návrhu boja proti šíreniu materiálov zobrazujúcich sexuálne zneužívanie detí na internete. Toto pripravované nariadenie zaznamenalo v priemere 22 % ľudí v krajinách V4+5. Najčastejšie ho zaznamenali v Nemecku (28 %) a Slovinsku (27 %), ale často aj v Česku (26 %) a Poľsku (26 %). V Estónsku pripravované nariadenie zaznamenalo len 12 % ľudí. Nariadenie Chat Control 2.0 zaznamenali častejšie muži, ako aj mladí ľudia do 34 rokov.

V súvislosti s pripravovaným európskym nariadením priemerne 58 % obyvateľov v sledovaných krajinách, verí, že európske orgány budú nariadenie o CSAM používať výlučne na zamýšľaný účel, ktorým je ochrana detí pred sexuálnym zneužívaním, a že pripravované európske nariadenie o CSAM prispeje k bezpečnejšiemu online prostrediu.

Česi sú voči týmto tvrdeniam najskeptickejší. Iba 53 % z nich verí, že európske orgány budú nariadenie CSAM využívať výlučne na zamýšľaný účel, a menej ako polovica českej populácie (48 %) si myslí, že CSAM prispeje k bezpečnejšiemu online prostrediu. Francúzi (67 %) a Slovinci (64 %) sú najviac presvedčení, že nariadenie prispeje k bezpečnému online prostrediu. Túto dôveru v zlepšenie bezpečnosti zdieľajú aj Estónci a Fíni (63 %). Poliaci (53 %), Maďari (55 %) a Slováci (55 %) sú skeptickejší, podobne ako Česi. Slovinci sú však zo všetkých krajín najviac znepokojení tým (51 %), že im niekto môže poslať súbor, ktorý by mohol byť pri skenovaní ich zariadenia označený ako škodlivý a porušujúci nariadenie CSAM. V priemere 38 % obyvateľov krajín V4+5 priznalo, že má obavy z takejto situácie.

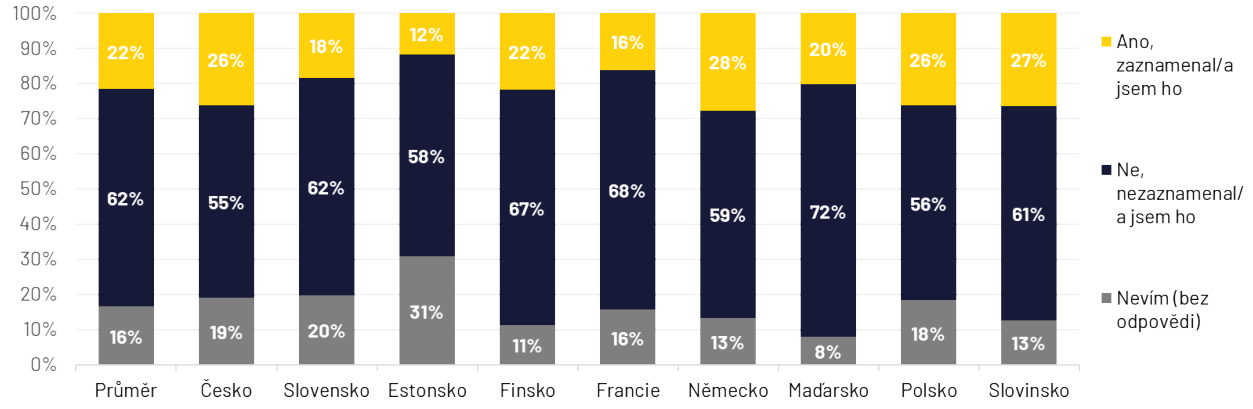

Otázka: CHATCON01. Zaznamenali ste najnovšie dianie okolo nariadenia CSAM, resp. Chat Control 2.0?

4 Povedomie o nariadení DSA v praxi

Začiatkom decembra minulého roka udelila Európska komisia spoločnosti X pokutu vo výške 2,9 miliardy CZK za porušenie povinností týkajúcich sa transparentnosti podľa zákona o digitálnych službách (DSA). Išlo o prvú pokutu uloženú v rámci aplikácie DSA. V súvislosti s tým majiteľ spoločnosti X, Elon Musk, a americký prezident Donald Trump obvinili Európsku komisiu z cenzúry. Hoci celkovo väčšina ľudí vo všetkých krajinách stále súhlasí s tým, že nemajú dostatok informácií o DSA (63 %), 34 % ľudí v sledovaných krajinách vedelo, že Európska komisia udelila spoločnosti X túto pokutu. Najčastejšie v Nemecku (49 %), ale významná časť ľudí si je vedomá tohto prípadu aj v Poľsku (39 %) a Fínsku (39 %). Najmenej často dianie okolo pokuty zachytili ľudia v Estónsku (20 %) a vo Francúzsku (24 %). V týchto krajinách sú tiež celkovo najmenej informovaní o nariadení DSA (70 %). Muži zaznamenali pokutu udelenúspoločnosti X častejšie, podobne ako ľudia vo veku nad 55 rokov.

Pokiaľ ide o pokutu a reakciu na ňu zo strany predstaviteľov vlády USA, 61 % ľudí v sledovaných krajinách, uvádza, že títo predstavitelia sú proti európskemu nariadeniu (DSA) predovšetkým z dôvodu ochrany finančných záujmov amerických technologických spoločností, ako sú Meta alebo X. Tento názor je však najmenej rozšírený medzi ľuďmi v Českej republike (51 %) a najviac rozšírený vo Fínsku (73 %) a Nemecku (70 %).

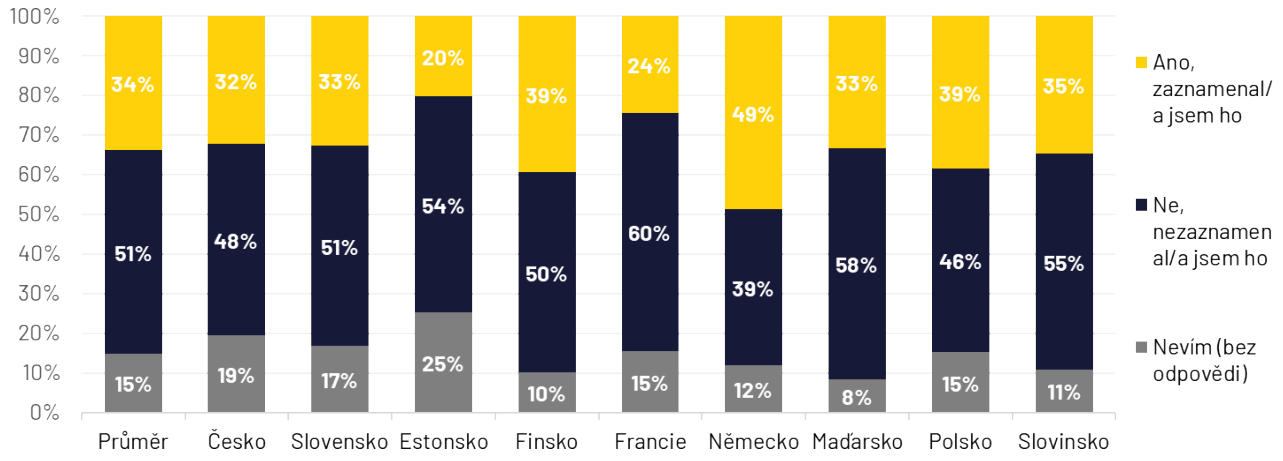

Otázka: DSA08. Zaznamenali ste dianie okolo európskej pokuty uloženej spoločnosti X?

5 Konzumácia sociálnych médií v krajinách V4

Prieskum okrem iného skúma, ako obyvateľstvo daných krajín využíva sociálne médiá a do akej miery sú sociálne siete vyhľadávaným zdrojom informácií o aktuálnom dianí. Aspoň raz za deň sociálne mediá využíva na bežné aktivity v priemere 69 % ľudí v monitorovaných krajinách V4+5 a V4. V krajinách V4 sociálne médiá aspoň raz denne najčastejšie využívajú Maďari (83 %), nasledujú Poliaci a Slováci (po 75 %), pričom Česi ich spomedzi krajín V4 využívajú najmenej (71 %).

Pokiaľ ide o sledovanie správ prostredníctvom informačných kanálov, v priemere 54 % obyvateľov krajín V4 využíva ako zdroj informácií sociálne médiá. V Maďarsku a Poľsku sleduje správy na sociálnych médiách aspoň raz denne najvyšší podiel ľudí (61 %). Naopak, najnižší podiel bol zaznamenaný v Českej republike (44 %) a na Slovensku (52 %). 54 % ľudí v krajinách V4 sleduje spravodajstvo v televíziiaspoň raz denne, v porovnaní s 58 % celkovo (krajiny V4+5). V krajinách V4 sa tak vyrovnáva rozdiel medzi sledovaním televízie, online webových stránok a sociálnych sietí za účelom získavania správ.

Pokiaľ nastane mimoriadna udalosť, v priemere 14 % ľudí v krajinách V4 sa obráti na sociálne siete ako k prvému zdroju informácií. Najvyšší podiel je v Maďarsku a na Slovensku (17 %), nasleduje Poľsko (16 %) a najnižší je v Česku (10 %). Najviac ľudí v krajinách V4 sa v prípade mimoriadnej udalostinajskôr obráti na internetový vyhľadávač (27 %). V Česku je to 35 %, na Slovensku 28 %, v Maďarsku 26 % a v Poľsku najmenej, 21 %.

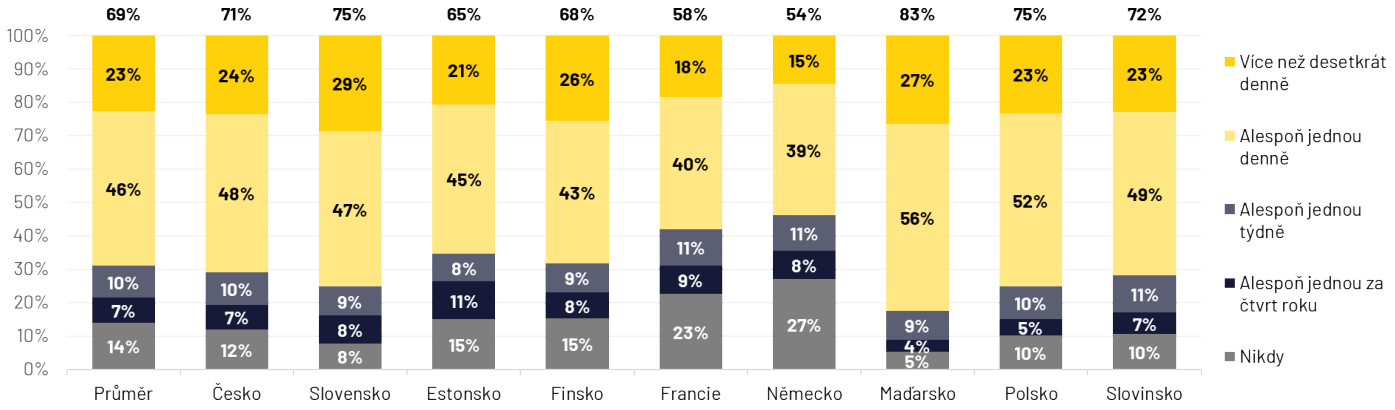

Otázka: SOCM01. Ako často všeobecne pre súkromné účely používate sociálne siete, na ktorých máte vytvorený svoj vlastný profil a zdieľate príspevky - fotografie, videá... (napr. Facebook, X/Twitter, Instagram, TikTok, Snapchat)?

Poznámka: T2B = Viac ako desaťkrát denne + Aspoň raz denne

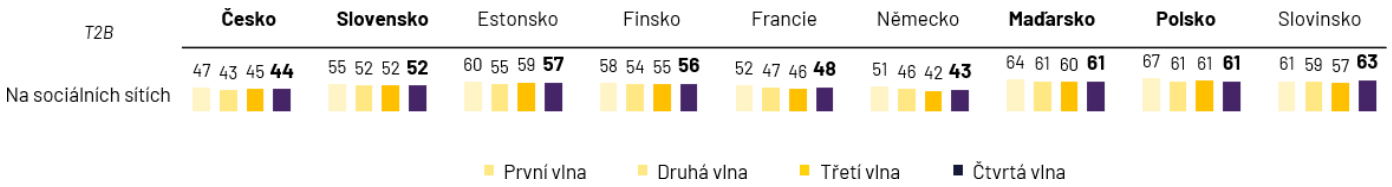

Otázka: IWP01. Keď sa zamyslíte nad uplynulým mesiacom, ako často ste počas bežného týždňa sledovali, čítali a počúvali spravodajstvo… Poznámka: T2B = niekoľkokrát denne + raz denne, hodnoty sú uvedené v %.

Poznámka: T2B = niekoľkokrát denne + raz denne

Otázka: IWP01. Keď sa zamyslíte nad uplynulým mesiacom, ako často ste počas bežného týždňa sledovali, čítali a počúvali spravodajstvo… Základ: CZ n=1524; SK n=1540; EE n=1384; FI n=1371; FR n=1514; DE n=1497; HU n=1400; PL n=1404; SL n=1253